

Új elképzelések a társadalmi munka szervezésében

Tegnap, hétfőn ülést tartott a népfőnöki városi elnöksége, melyen részt vett Deák Béla, a városi pártbizottság titkára is.

A társadalmi munkát szervező szakbizottság titkára, Joó Antal beszámolt a társadalmi munka szervezésének eredményeiről, és a következő időszak feladatairól. Többek között elmondta, milyen nagy segítség a népfőnöki szervező munkája, tömegeket mozgósító szerepe. Az eredmények is tükrözik ezt: az idei első félévben végzett társadalmi munka értéke meghaladja a városban a 14 millió forintot.

Javasolta az előadó, hogy a szakbizottságot bővítsék három munkabizottsággal. Az egyik jelszava lenne: „Egy üzem, egy iskola”, a másik az „Ifjúság Szegedért” mozgalom, a harmadik, amelyben a népfőnöki és a Vöröskereszté lenne az irányító szerep. „A tiszta, virágos Szegedért” mozgalom elvéniténél fel. Ezek a bizottságok munkájuk révén bővíteni tudnák a segítőkész emberek, szocialista brigádok, KISZ-fiatalok tevékenységét köré — a város érdekében.

Országgyűlési bizottság ülése

Hétfőn a Parlamentben ülést tartott az országgyűlés kereskedelmi bizottsága. A tanácskozáson a képviselők az államháztartás elmúlt évi zárszámadását, ezen belül is a kereskedelem bevételeinek, kiadásainak egyenlegét elemezték.

Dr. Bíró József külkereskedelmi miniszter és dr. Sándor Vilmos belkereskedelmi államtitkár tájékoztatta a képviselőket.

A vitában kifejtette véleményét dr. Komócsin Mihály szegedi képviselő is.

ÉRZÉKENYEK AZ EMBEREK

Bizony, érzékenyek az emberek. Mivel teljesebb emberekké formálódnak, annál érzékenyebbek. Mondhatnánk úgy is, hogy öntudatosabbak. Valamikor, ha az ilyen-olyan méltóságos ráförmedt a kocsisára, hogy az egy címeres ökrök, akkor a kényes parádéslovas különben rátart karbantartója engedelmesen hagyta rá: „Igenis, kérem, az vagyok.”

Ha manapság egy úr-maradék netán el-tájnolná magát az időben és — mondjuk — a hivatalosadónak különféle állatneveket próbálna adományozni, majdnem bizonyos, hogy az illető önértékesen kikérné magának: „Hóhó, demokrácia van, kérem!”

Es ez kétségtelen bizonyítéka annak, hogy a kommunisták nem beszéltek, fáradtak hiába. Bizonyítéka annak, hogy a hajdan senkise volt ember fokozatosan méltóságos emberré alakult, s ki-egyenestített derekát igen neheze esik ismét meggörnyeszteni.

Ráförmedt a tintanyaló? Legtöbbször nem nyeli le, hanem visszautasítja. Leszidja egy sofőr az átjáróban? Jobb híján az öklét rázza utána. Gorombáskodik vele az eladó? Nőszá, levelet ír miatta az újságnak. Kinevetik a paraszával? Igencsak szalad jogorvoslatért illetékes szervekhez.

Igy van ez. Megtanulta és megértette a dolgozó ember, hogy ő tartja fenn teremtő munkájával a társadalmat, s őt nem lehet csak úgy leinteni, lekiabálni, leváltani. És csak az lehet hosszú életű jelentéktelen vagy rangos beosztásban, aki neki kedvében jár és tisztességes hangon beszél vele. Ez most a rend, így kellene hogy legyen.

Mert aztán késő a bánat... Bármily hihetetlenül hangzik, akadt olyan bukott igazgató, aki belátta egykori vétkeit, és a tíz évvel ezelőtti megbántott „Kovács szakinak” kezét nyújtott az utcán. Az megvetően végigmérte, mondott egy kacskaringósat és kitért az útjából.

„Csak a tekintélyt tisztelik az emberek” — hallani erre-arra.

Ez másképpen igaz. Csak annak van tiszteletre méltó tekintélye az emberek előtt, aki magas-rangosan is „rendes pasas” tud maradni. A Kovács-szakik nehezen felejtik el a lenéző magatartást.

De nem is erről van most szó. Az igazgatók és más vezetők, akikre kisebb-nagyobb községek vannak bízva, jórészt tudják már, hogy göggel, gorombasággal sem sokra jutnak. Mi van akkor, ha az egyik ügynevezett kisember támad rá a másikra, mondjuk az utcán, ahol nincs illetékes üzemi pártbizottság vagy szakszervezet, ahová bizalommal fordulhatna. Nincs annál elkeserítőbb, amikor valaki érzi, hogy ki van szolgálatva a veszedelmes burjánzó váratlan gorombaságnak.

Ha nincs elfogulatlan tanú, mit lehet kezdeni az igazsággal? Ha az igazságtévő felettes személy is gépiesen saját beosztottja mellé áll a mundér becsületét védendő, vajon a sértett hívó, melyik szervhez forduljon meghallgatásért? Mielőtt ugyanis elindulna, máris bizonytalan, hiszen benne a tudat, hogy nemcsak ő, hanem az is dolgozó ember, aki az imént lekiabálta, vagy megfenyegette, tehát pusztá bemon-dás alapján a legtárgyalagosabb fórumnak is bajos igazságon döntenie. Azonkívül a panaszosban eleve ott moco-rog a kérdés: vajon számít-e, nyom-e a latban valamit az olyan általános tapasztalat, mely szerint reklamálni, védelmet keresni, becsület

ügyben szaladozni rendszerint nem passzióból, hanem komoly okok miatt szoktak az emberek.

Ezért jönnek a levelek makacsul és naponta. Íróik még véletlenül sem azért kérik a szerkesztőség közbenjárását, hogy munkát kapjanak, vagy emeljék föl a fizetésüket. Nem, ilyen problémák aligha háborgatják őket. Hanem a durvaságot, az agresszivitást nem képesek elviselni.

Martinek Katalint a Bercsenyi utca 13-ból például a Royal presszó „alacsony termetű fiatal pincére” keserítette el, mert úgymond, nemcsak becsapta és kigúnyolta őt, hanem — mivel kitartott amellett, hogy rosszul kapott tőle vissza — fenyegette is: „Meggért minél előbb távozzak, mert olyan nyomokat hagy rajtam, hogy az édesanyám sem fog ráismerni.” S le-vélírónk szerint az illető közvetlen felettese szintén kinevette őt ahelyett, hogy legalább mérlegelte volna a körülményeket, vagy meghallgatta volna azt a másik lányt, aki látta az esetet. „Kihez forduljak? Már a pénz nem érdekel, csak az a mérhetetlen megalázás fáj nagyon” — fejeződik be a segítségkérő levél.

S itt van Iván Ferenc, Tiszasziget, Móra Ferenc utca 29. szám alatti lakos és 18 tanú panasza: szinte mindennap megtörténik, hogy egy vagy két buszjárat kimarad, a dolgozók nem tudnak időre munkába vagy haza érkezni. Ha reklamálunk, a forgalmista a legdurvább szavakkal „elküld a...”

Minek idégessünk tovább! Teleírhatnánk ilyen és hasonló sérelmekkel az újságot anélkül, hogy észrevehető eredményt várhatnánk. Pesszimizmusunkat az indokolja, hogy már nem először emelünk szót a különféle szolgáltatószervek egyes alkalmazottainak túrheterlen magatartása miatt. Legutóbb azt próbáltuk tapintatosan, nevek nélkül érzékeltetni, hogy némely vendéglőben, irodában egy-két alkalmasított miképpen veszi semmibe a „kedves vendéget”, vagy az „igen tisztelt ügyfelet”. Senki a füle botját nem mozdította, nyilván abból a megfontolásból, hogy több-csebb dolog hallgatni. Ezúttal legalább azt reméljük, hogy az illetékesek egyetértenek velünk, és világosan közlik beosztottjaikkal: nem vicc, valóban ők vannak a lakosságért és nem fordítva.

Ismerjük a munkaerőgondokat. Tudunk olyan esetről, hogy az egyik munkahelyről elkergetik a „linkóci pasast”, a másikon meg két kézzel kapnak utána. Így nehezen boldogulunk. Nyilván ez a nagy szükséglet bátorítja az agresszív természetű, magukat mások fölé helyező alkalmazottakat. Nyilván azért mernek gorombáskodni, gúnyolódni a „védtelen” emberekkel, mert úgy vélik, ők nem kerülhetnek az utcára. De üdvös dolog lenne, ha végre összefognának a város szolgáltatóiparának, intézményeinek vezetői! De jó volna, ha egységes bizonytalanná tennék az oly sokat ártó, közhangulatrontó alkalmazottak helyzetét. Vagyis megakadályoznák, hogy az ilyen emberekkel foglalkozzanak.

Nagyon érzékenyek az emberek. Mi neveltük ilyenre őket, most már elemi kötelességünk ügyelni rá, hogy ne bosszantsák őket lépten-nyomon. Mert a bosszúság károsan hat a közhangulatra, a munkára, az életre.

F. NAGY ISTVÁN

Szüret idején

A szőlőtermesztés gondjairól tanácskoztak Szegeden

A termelőszoftékezetek ügyeit képviselő területi szövetség gyakran közvetíti a felvásárló kereskedelemhez vagy a feldolgozó iparhoz a termelők panaszát, a különböző érdekek egyeztetése céljából esetenként tárgyalóasztalhoz is hívja a két fél képviselőit. A szüret megkezdése előtt a szőlőtermelők és a Dél-alföldi Pincegazdaság vezetői tanácskoztak tegnap, hétfőn délelőtt Szegeden, a Tisza Szálló tükörtermében, Kálmán János, a tsz-szövetség megbízott titkára elnökletével. Muzsik András, a szövetség munkatársa és Király Ferenc, a pincegazdaság igazgatója tájékoztatta a résztvevőket.

A tanácskozás a szőlőtermesztés jelenét ismerve némi aggodalommal tekintett a jövőbe. Hat esztendő eredményeit összevetve az tapasztalható ugyanis, hogy lényegesen gyorsabban emelkednek a termelési költségek, mint a felvásárlási árak. A költségek növekedésével a termés is emelkedik ugyan, de jóval kisebb mértékben. Tavalyi számítások szerint már az elmúlt évben sem hozott nyereséget területünkön a szőlő, és az idei kilátások sem jobbák a tavalyinál. A most becsült termésátlagok elérik ugyan a tavalyit — bár az időjárás sok kárt tehet még a termésben —, de sokkal több munkát követelt a szőlő, és több vegyszert is kívánt.

Példaként állnak gazdaságaink előtt a szőlőtermesztési rendszerek. Hét működik eddig az országban, ebből öt a szomszédos Bács-Kiskun megyében. Nálunk egyetlen szövetkezet sem tagja ilyen termelési rendszernek, pedig kivetítő utat — a tanácskozás résztvevői is egyetértettek vele — ez jelentene. Nagyobb termést, biztonságosabb termelést ígérnek, és adnak, az iparszerűen szervezett termelési rendszerek. Megyénk egy kicsit elkészt. Mentségül szolgálhat, hogy kisebb területeken díszlik nálunk a szőlő, de fölfehetően az igyekezettel is baj volt.

Kínálkozó lehetőség a termelők és a feldolgozó ipar eddiginél jobb együttműkö-

Kistelek határában megkezdtek a korai szőlő szüretelését

dése, vagy a szövetkezetek társulások kapcsolata. Heli-koptert és szőlőkombájt sürget az egyre fokozódó munkaerőhiány, ezek a gépek azonban csak társulások alapon fizetődnek ki.

Öt év alatt megyénkben 1789 hektár szőlőt telepítettek, mindenütt ügyelve a korszerű művelés követelményeire. Ez jelenti végeredményben szőlőtermesztésünk alapját, a háztáji kis szőlő-táblák egyre fogynak. A fiatal telepítés ugyan még csak a kezdeti eredményeket adja, de az említett gondok évről évre nagyobb gondok lesznek megyénk szőlőtermő homokvidékén.

A sifóki obszervatórium összeállította a balatoni időjárás, az ide, negyvenedik viharjelzési idegy gyorsmérést. A magyar tenger térségében ezek szerint ezernégy órában volt alkalmas az idő napozásra. A csapadékos napok száma ugyanis május elsejétől szeptember 15-ig hatvanöt volt. A leg-erősebb szélsőséget július 19-én mérték Sifókon, ami-

de, vagy a szövetkezetek társulások kapcsolata. Heli-koptert és szőlőkombájt sürget az egyre fokozódó munkaerőhiány, ezek a gépek azonban csak társulások alapon fizetődnek ki.

Öt év alatt megyénkben 1789 hektár szőlőt telepítettek, mindenütt ügyelve a korszerű művelés követelményeire. Ez jelenti végeredményben szőlőtermesztésünk alapját, a háztáji kis szőlő-táblák egyre fogynak. A fiatal telepítés ugyan még csak a kezdeti eredményeket adja, de az említett gondok évről évre nagyobb gondok lesznek megyénk szőlőtermő homokvidékén.

Gyorsméréleg a balatoni időjárásról

A sifóki obszervatórium összeállította a balatoni időjárás, az ide, negyvenedik viharjelzési idegy gyorsmérést. A magyar tenger térségében ezek szerint ezernégy órában volt alkalmas az idő napozásra. A csapadékos napok száma ugyanis május elsejétől szeptember 15-ig hatvanöt volt. A leg-erősebb szélsőséget július 19-én mérték Sifókon, ami-

Kilenc város több mint 150 üzemének csaknem 500 érettségivel nem rendelkező szakmunkása számára nyílt meg hétfőn a Budapesti Műszaki Egyetemen a szakmunkások egyetemi előkészítő tanfolyamának új tanéve. A

kor az elérte az óránkénti száznolc kilométert. A vízrendészeti szerveknek harminchat alkalommal javasolták a meteorológusok a piros rakéta fellövését, negyvenegy ízben pedig sárga figyelmeztetőjelzés röpött fel a tó mentén. A meteorológiai obszervatórium szeptember 30-án éjfélig tart még viharüveget a Balatonnál.

(MTI)

Tanévnyitó a szakmunkások egyetemi előkészítőjén

Kilenc város több mint 150 üzemének csaknem 500 érettségivel nem rendelkező szakmunkása számára nyílt meg hétfőn a Budapesti Műszaki Egyetemen a szakmunkások egyetemi előkészítő tanfolyamának új tanéve. A

kor az elérte az óránkénti száznolc kilométert. A vízrendészeti szerveknek harminchat alkalommal javasolták a meteorológusok a piros rakéta fellövését, negyvenegy ízben pedig sárga figyelmeztetőjelzés röpött fel a tó mentén. A meteorológiai obszervatórium szeptember 30-án éjfélig tart még viharüveget a Balatonnál.

(MTI)

tanfolyamot az elmúlt években több mint 350 fiatal végezte el; ma már mindannyian egyetemi, főiskolai hallgatók. Eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy túlnyomó többségük helytáll a tanulásban. Az idén az érettségizett szakmunkások is lehetőséget kapnak arra, hogy részt vehessenek az előkészítőn, s jelentős, hogy a műszaki felsőoktatási területeken kívül ez az oktatási forma kiterjed a jogász-, a közgazdász- és a mezőgazdász-képzésre is.

Az előkészítő tanfolyamok hallgatóinak — többségük Kiváló Dolgozó, a „Szakma Ifjú Mestere” cím birtokosa, kiemelkedő társadalmi munkát végző fiatal — jelenlétében dr. Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes mondott tanévnyitó beszédet. Utalt arra, hogy a munkásosztály vezető szerepének hatékony érvényesítésére szakadatlanul növelni tes.

kell a fizikai dolgozók általános műveltségét, világnézeti és politikai felkészültségét, szakmai tudását. E cél érdekében különösen sikeresek voltak a szakmunkások egyetemre előkészítő tanfolyamai. Ezek sikerét mutatja az is, hogy bővítették a szakirányokat, növelték a felvett létszámát, bővítették az oktatott ismeretanyagok körét.

Számos tapasztalat igazolja, hogy — főként a közvetlenül termeléssel foglalkozó — üzemek, vállalatok, szövetkezetek, de más intézmények is igénylik és szívesen foglalkoztatják azokat a szakembereket, akik életpaszportalaiknál, fizikai munkával töltött éveiknél fogva gyorsabban ismerik meg a helyi körülményeket, jól felkészültek és képesek hatékonyan együttműködni munkásokkal, kollégáikkal, ügyfeleikkel — mondotta a miniszterhelyettes. (MTI)

Nemzetközi konferencia az áramlástechnikai gépekről

Jelenleg mintegy 150 ezer szivattyú működik a különböző iparágakban, főként a mezőgazdaságban, a vegyiparban és a bányászatban. Ezeknek a gépeknek egy része azonban elavult, pedig hatásfokuknak akár 10 százalékos javítása is évi százmillió forintnál nagyobb üzemeltetési költségmegtakarítást eredményezhetne. Az áramlástechnikai gépekről hétfőn Budapesten megkezdődött nemzetközi konferencia húsz ország szakemberei éppen arról tárgyalnak, hogy milyen új tudományos módszerekkel lehetne a szivattyúk, turbinák és más áramlástechnikai berendezések üzemeltetését gazdaságosabbá tenni. Az ötnapos konferenciát a Gépipari Tudó-

mányos Egyesület rendezte a Magyar Tudományos Akadémia Országos utcai dísztermében. A magyar kutatók eddig is élen jártak az áramlástechnika kérdéseinek elméleti kidolgozásában, ezt jelzi a most megrendezésre kerülő konferencia iránti külföldi érdeklődés is. A 114 elhangzó előadás csaknem felét a világ legnevesebb mérnökei, professzorai tartják. Eljötték a KGST-országok szakemberei is, akik különösen a magyar áramlástechnikai gépek iránt érdeklődnek. Szó van ugyanis arról, hogy a KGST-kooperáció keretében a Ganz-MÁVAG-ban készülne a többi tagország részé-